

ОЦІНКА ЯКОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

*Клочан І.В., д.е.н., доцент,
Миколаївський національний аграрний університет
Потриваєва І.А., здобувач,
Миколаївський національний аграрний університет*

Постановка проблеми у загальному вигляді. Розвиток сільського господарства будь-якої країни в значній мірі залежить від його інвестиційного забезпечення. Інвестиції в аграрний сектор економіки стимулюють ефективність господарювання, вирішують питання конкурентоспроможності виробництва на зовнішньому і внутрішньому ринках. Разом з тим, введення в експлуатацію нових та модернізація наявних основних засобів підприємств через інвестування, пов'язано з ризиками їх здійснення. Серед них: економічна ситуація, нестабільність умов інвестування і використання прибутку, коливання ринкової кон'юнктури, цін, валютних курсів, невизначеність природно-кліматичних умов сільського господарства. Залучаючи інвестиції, аграрні підприємства повинні оцінювати якість проведеної інвестиційної діяльності та визначати сценарії розвитку підприємства при змінах виробничої ситуації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Слід зазначити, що інвестиційні процеси в Україні привертають увагу як вітчизняних, так і зарубіжних вчених-економістів. Аналізу проблем інвестиційної діяльності підприємств, значення інвестиційного процесу для розвитку їх економіки присвячено чимало праць українських науковців серед яких найбільш вагомими є праці І. Бланка [2], М. Кісіля [3, 4], В. Лагодієнка [5, 6], А. Пересади [7], Петренко І.І. [8], Л. Пісьмаченко [9], Т. Уманець [11] та інших. Однак, незважаючи на величину та значимість наукових досліджень, присвячених цій проблемі, окремі питання значення інвестицій у забезпеченні дохідності аграрних підприємств потребують подальшого дослідження. Тому робота з визначення оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств є досить актуальною.

Формулюванням цілей статті є аналіз та оцінка методичних підходів до розробок практичних рекомендацій щодо визначення якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «інвестиційна діяльність» в Законі України «Про інвестиційну діяльність» зазначається як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [11]. Будучи суб'єктом інвестиційної діяльності, аграрні підприємства самостійно визначають напрями, види і обсяги інвестицій, а також приймають рішення про вкладення власних, позичкових і залучених фінансових, майнових та інтелектуальних цінностей в об'єкти інвестування. Вони можуть виступати в ролі вкладників, кредиторів, покупців і учасників інвестиційної діяльності [1].

Обґрунтування, розробка та реалізація програм соціально-економічного розвитку аграрного підприємства повинно відбуватися з урахуванням результатів оцінки якості інвестиційної діяльності підприємства. Водночас істотного значення набуває вибір коректної методики розрахунку інтегральних показників за окремими складовими інвестиційної діяльності аграрного підприємства та узагальнюючого показника, яка б дозволила максимально врахувати інформацію про позитивний чи негативний вплив зміни кожного індикатора під час здійснення господарської діяльності.

Як зазначає Пономарьов О.В. [10], оцінка якості управління інвестиційною діяльністю будується на трьох основних компонентах: якість інвестицій, якість інвестиційних процесів і якість результату. Усі ці компоненти безпосередньо в практичній діяльності повинні впливати на прийняття рішення. Прийняття якісного інвестиційного рішення повинно бути не просто затвердженням одного варіанту, а вибором найбільш якісного варіанту з конкуруючих між собою альтернатив (різних інвестиційних проєктів), що являють собою складну проблему, так як за одними критеріями виграє один проєкт, за іншими – інший.

З метою розрахунку оцінки якості інвестиційної діяльності окремого аграрного підприємства доцільно застосовувати спеціальні індекси, що спираються на кількісну характеристику різних аспектів життєдіяльності суб'єкта господарювання. Такий підхід повинен забезпечити обґрунтованість і методологічну коректність порівнянь інвестиційних переваг суб'єкта господарювання, наукове забезпечення систематичних розрахунків цих індексів у розрізі окремих підприємств певного регіону на інтервально-якісній шкалі, що дозволяє виконувати співставлення як за узагальнюючим інтегральним індексом, так і за груповими та частковими інтегральними індексами показників [11].

За базовий рівень порівнянь можна брати різні показники: нормативи, інші раціональні норми, а при їхній відсутності – середні чи кращі (максимальні чи мінімальні) досягнуті показники в окремих суб'єктах господарювання. Для позитивних явищ (стимуляторів) кращим доцільно вважати максимальне значення, а для негативних (дестимуляторів) – мінімальне. У тих випадках, коли аналізуються негативні явища й оцінюється їхній вплив на інвестиційну діяльність окремого суб'єкта господарювання, часткові показники, що характеризують рівень розвитку окремих аспектів чи факторів, які впливають на цей процес, повинні виступати зворотними величинами, тобто розраховуватись відношенням мінімального значення (нормативу) до фактичного. У такому випадку буде дотримана порівнянність коефіцієнтів, які розраховуються [11].

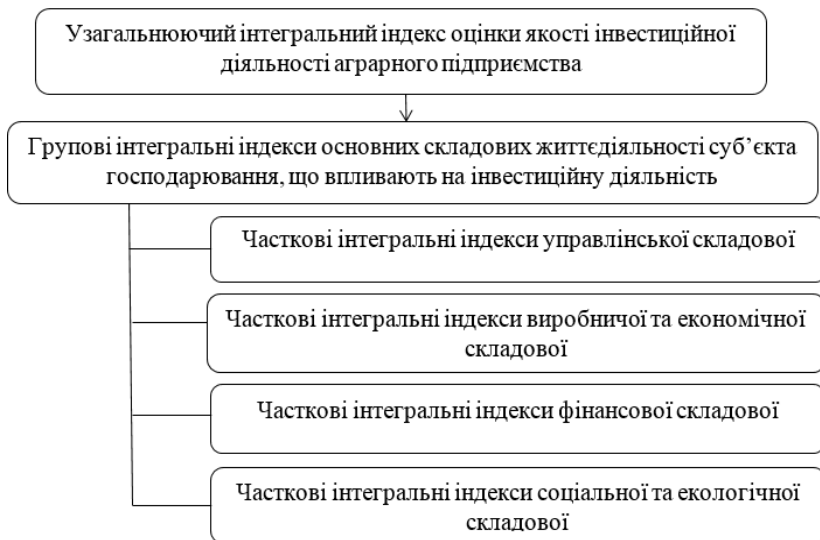
Пропонований Уманець Т.В. [11] підхід передбачає використання кращих (максимальних) показників, досягнутих у регіоні (місті чи районі певного регіону) за базу порівняння для показників-стимуляторів і мінімальних – для показників-дестимуляторів. Це дозволяє розраховувати показники, що характеризують різні аспекти інвестиційної діяльності аграрного підприємства, для яких немає науково обґрунтованих нормативів. До того ж, орієнтація на вищий рівень стимулює розвиток підприємства, дозволяє оцінити глибину і ступінь диференціації їх розвитку. Розраховані за пропонованою методикою часткові індекси рівня окремих аспектів життєдіяльності суб'єкта господарювання за абсолютними значеннями будуть не більше одиниці, що дозволяє однозначно їх трактувати і використовувати для розрахунку узагальнюючих показників [11].

Виходячи з аналізу оцінки складових інвестиційної діяльності, найбільш обґрунтованою можна визначити таку ієрархічну схему (рис. 1).

Розрахунок узагальненого інтегрального індексу оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств передбачає:

- системний аналіз інвестиційної діяльності, її структуризація та представлення у вигляді ієрархії;
- визначення основних показників, які характеризують господарську діяльність суб'єктів, що впливають на інвестиційну діяльність;
- визначення показників: стимуляторів (+), дестимуляторів (-);
- формування інформаційних баз даних;
- ранжування показників у порядку збільшення для визначення максимального і мінімального значення показників;
- вибір кращого значення для показника, який характеризує кожну складову в побудові інтегрального індексу оцінки якості інвестиційної

діяльності (максимального для показників-стимуляторів і мінімального для показників-дестимуляторів);

Рис. 1. Ієрархічна структура показників оцінки якості інвестиційної діяльності

– розрахунок часткових індексів окремої складової, що характеризує рівень певного аспекту інвестиційної діяльності аграрних підприємств як відношення фактичного значення показника для кожного аграрного підприємства до кращого в групі (в певному регіоні), тобто нормування показників:

$$\text{– для показників-стимуляторів: } K_{\text{част. } i} = \frac{X_{ij}}{X_{ij \max}}; \quad (1)$$

$$\text{– для показників-дестимуляторів: } K_{\text{част. } i} = \frac{X_{ij \min}}{X_{ij}}; \quad (2)$$

де X_{ij} – значення j -тої ознаки, що характеризує стан i -тої складової інвестиційної діяльності;

$X_{ij \max}$ – максимальне значення j -тої ознаки, що характеризує стан i -тої складової інвестиційної діяльності;

$X_{ij \min}$ – мінімальне значення j -тої ознаки, що характеризує стан i -тої складової інвестиційної діяльності;

– розрахунок добутку часткових індексів, які характеризують i -ту складову показників інвестиційної діяльності підприємства;

– розрахунок групових інтегральних індексів, що характеризують певні аспекти інвестиційної діяльності за формулою середньої геометричної часткових коефіцієнтів, що входять до і-тої складової:

$$K_i = \sqrt[m]{K_{\text{част.1}} * K_{\text{част.2}} * \dots * K_{\text{част.m}}} \quad (3)$$

– розрахунок узагальненого інтегрального індексу оцінки якості інвестиційної діяльності за формулою середньої геометричної групових інтегральних індексів, які характеризують її основні аспекти:

$$K = \sqrt[n]{K_1 * K_2 * \dots * K_n} \quad (4)$$

– порівняння розрахованого узагальненого інтегрального індексу оцінки якості інвестиційної діяльності з нормативним значенням.

Методика передбачає побудову групових і часткових інтегральних індексів, які характеризують певні аспекти життєдіяльності окремих суб'єктів господарювання. Це дозволяє уникнути надмірного інформативного обтяження основного показника при забезпеченні достатньо комплексного підходу до характеристики особливостей інвестиційних переваг і мінімізації впливу випадкових обставин, крім того надається можливість стратегічного управління кожним із аспектів інвестиційної діяльності аграрних підприємств.

Узагальнений інтегральний індекс оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств розраховується кумулятивним методом на основі групових інтегральних індексів, які характеризують різні аспекти життєдіяльності суб'єкта господарювання. Розрахунок його здійснюється на основі наступних чотирьох інтегральних групових індексів (рис. 2).

Для отримання можливості більш гнучкої оцінки якості інвестиційної діяльності для аграрних підприємств, на основі відомих в науковій літературі характеристик стану підприємства [8, 9, 11] з погляду його економічної і соціальної стійкості, пропонуємо використовувати наступні види і рівні якості інвестиційної діяльності:

– критична якість – це стан аграрного підприємства, при якому воно не здатне генерувати достатні грошові потоки для підтримки своєї життєздатності, що незабаром може привести до банкрутства;

– граничнодопустима якість – виявляється в тому випадку, якщо частина ознак середовища незмінна і система не має відповідних компенсаторних механізмів. При незмінному середовищі подібна система може існувати скільки завгодно довго, проте будь-яка істотна зміна ознак веде до втрати інвестиційних можливостей;

– адаптивна якість – припускає наявність у системи достатніх резервів, завдяки яким вона здатна компенсувати негативні дії зовнішніх і внутрішніх чинників і перейти в стан абсолютної якості;

– абсолютна якість – маєтся на увазі, що у системи є не тільки наявні достатні резерви і економічна ефективність (в першу чергу, отримання прибутків), але і ефективний механізм прогнозування, що дозволяє їй максимально передбачати негативні зміни зовнішніх і внутрішніх чинників і вживати заходів по їх запобіганню і максимізації ефектів від інвестиційної діяльності [11, 12].

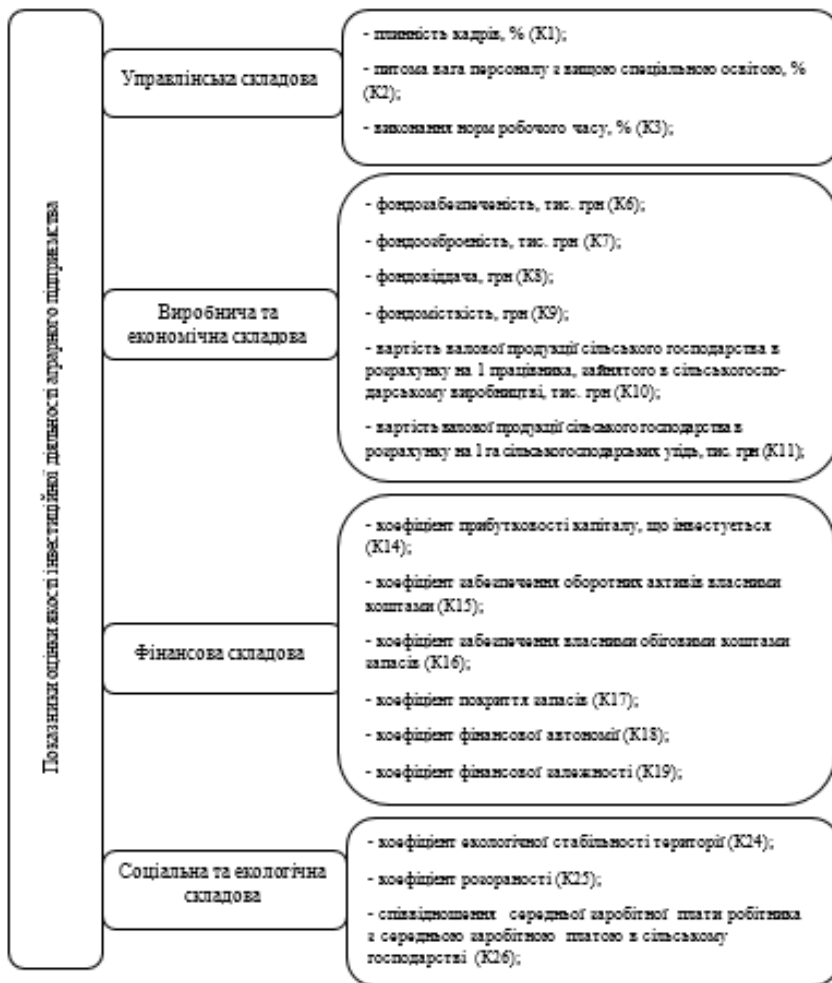

Рис. 2. Показники оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств

Для оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств пропонуються наступні нормативні значення інтегрального показника (табл. 1).

Таблиця 1

**Інтервально-якісна шкала якості
інвестиційної діяльності аграрного підприємства [12]**

<i>Рівні якості інвестиційної діяльності</i>	<i>Інтервали значень рівнів (K)</i>
критична якість	$0 \leq K < 0,33$
граничнодопустима якість	$0,33 \leq K < 0,66$
адаптивна якість	$0,66 \leq K < 1$
абсолютна якість	$K \geq 1$

Загалом формування показників, що впливають на якість інвестиційної діяльності, відбувається в залежності від галузевого спрямування підприємства і напрямків інвестування. Кількість показників може змінюватися в залежності від обсягів виробництва і меж підприємства, тому формування комплексного показника повинно відбуватися за рахунок виділення головних (пріоритетних) показників [12].

Для проведення розрахунків щодо визначення інтегральної оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств Миколаївській області нами було відібрано п'ять типових підприємств з різних районів області, основним видом діяльності яких є виробництво сільськогосподарської продукції. В таблиці 2 вказано назви підприємств, місцезнаходження та коротко охарактеризовано напрями виробничої діяльності.

Всі аграрні підприємства займаються вирощуванням зернових та технічних культур, переважно насіння соняшнику, що має найвищу рентабельність серед продукції сільськогосподарського виробництва. І тільки незначна частка – це виробництво продукції тваринництва – м'яса та молока, та надання послуг в тваринництві, в першу чергу пов'язано з репродуктивними функціями.

Використовуючи методику розрахунку інтегрального індексу оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств, яка була описана вище, було визначено та проаналізовано чотири складові оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств (управлінська, виробнича та економічна, фінансова, соціальна та екологічна), а також розраховані 27 основних показників, що впливають на інвестиційну діяльність на прикладі обраних аграрних підприємств Миколаївської області.

**Організаційна характеристика аграрних підприємств
Миколаївської області**

<i>Назва підприємства</i>	<i>Район</i>	<i>Напрями діяльності</i>
ПСП «Дмитрівка»	Березанський	Вирощування зернових та технічних культур, тваринництво
ПрАТ «Вознесенський облплемсервіс»	Вознесенський	Вирощування зернових та технічних культур, розведення свиней, надання послуг у тваринництві
СПрАТ «Україна»	Доманівський	Вирощування зернових, технічних культур та овочів, тваринництво
ТОВ СП «Святовіт»	Казанківський	Вирощування зернових та технічних культур
ПП «Анатолівське»	Березанський	Вирощування зернових та технічних культур

Розрахунок інтегрального індексу оцінки якості інвестиційної діяльності на прикладі аграрних підприємств Миколаївської області в середньому за 2015-2017 роки представлений в таблиці 3.

Таким чином, можна зробити висновки про те що найвищий узагальнюючий інтегральний індекс оцінки якості інвестиційної діяльності спостерігається в ТОВ СП «Святовіт» Казанківського району – 0,865. На другому місці – ПП «Анатолівське» Березанського району – 0,776, на третьому – СПрАТ «Україна» Доманівського району – 0,768, на четвертому – ПСП «Дмитрівка» Березанського району – 0,704. І останнє п'яте місце займає ПрАТ «Вознесенський облплемсервіс» Вознесенського району – 0,587.

Використовуючи інтервально-якісну шкалу якості інвестиційної діяльності підприємства, яка була охарактеризована в першому розділі роботи зазначаємо, що підприємства: ТОВ СП «Святовіт» Казанківського району, ПП «Анатолівське» Березанського району, СПрАТ «Україна» Доманівського району та ПСП «Дмитрівка» Березанського району – мають інтегральний індекс оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств більше 0,66 і відносяться до групи підприємств з адаптивним рівнем якості інвестиційної діяльності, тобто припускається наявність у підприємства достатніх резервів, завдяки яким воно здатне компенсувати негативні дії зовнішніх і внутрішніх чинників і перейти в стан абсолютної якості інвестиційної діяльності.

Таблиця 3

**Розрахунок інтегрального індексу оцінки якості
інвестиційної діяльності на прикладі аграрних підприємств
Миколаївської області в середньому за 2015-2017 роки**

Показники	ПСП «Амгирівка» Березанського району	ПРАТ «Вознесенський обласмсервіс» Вознесенського району	СПРАТ «Україна» Доманівського району	ТОВ СП «Святитр» Казанківського району	ПП «Анаголівське» Березанського району
Управлінська складова					
Плнність кадрів, % (K1)	0,4	0,3	0,8	1	0,6
Питома вага персоналу з вищою спеціальною освітою, % (K2)	0,8	1,0	0,7	0,8	0,9
Виконання норм робочого часу, % (K3)	1	0,9	0,9	0,9	0,9
Темп зростання продуктивності праці, % (K4)	0,8	0,6	0,7	1	0,8
Частка адміністративно-управлінського персоналу, % (K5)	0,8	0,7	1	0,8	0,8
Часткові інтегральні індекси управлінської складової	0,7	0,5	0,8	0,9	0,8
Виробнича та економічна складова					
Фондозабезпеченість, тис. грн (K6)	0,6	1	0,3	0,8	0,8
Фондоозборність, тис. грн (K7)	0,5	0,7	0,2	1	0,6
Фондовідача, грн (K8)	0,5	0,5	1	0,4	0,4
Фондомісткість, грн (K9)	0,5	0,6	1	0,4	0,4
Вартість валової продукції сільського господарства в розрахунку на 1 працівника, зайнятого в сільськогосподарському виробництві, тис. грн (K10)	0,6	0,9	0,7	1	0,6
Вартість валової продукції сільського господарства в розрахунку на 1 га сільськогосподарських угідь, тис. грн (K11)	0,5	1,0	0,6	0,6	0,6
Виробничі витрати в розрахунку на 1 га сільськогосподарських угідь, тис. грн (K12)	0,8	0,4	0,6	0,9	1
Загальна сума прибутку в розрахунку на 1 га сільськогосподарських угідь, тис. грн (K13)	0,5	0,6	0,5	0,9	1,
Часткові інтегральні індекси виробничої та економічної складової	0,6	0,7	0,5	0,7	0,6
Фінансова складова					
Коефіцієнт прибутковості капіталу, що інвестується (K14)	0,4	0,4	0,6	0,5	1
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами (K15)	0,8	0,4	0,9	1	0,6
Коефіцієнт забезпечення власними обіговими коштами запасів (K16)	0,3	0,1	0,3	1	0,2
Коефіцієнт покриття запасів (K17)	0,3	0,2	0,3	1	0,3
Коефіцієнт фінансової автономії (K18)	1,7	0,9	1,7	1,9	1,5
Коефіцієнт фінансової залежності (K19)	0,5	1,0	0,5	0,5	0,6
Коефіцієнт маневреності власного капіталу (K20)	0,5	0,3	1	0,7	0,6
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу (K21)	0,2	1,0	0,2	0,04	0,4
Коефіцієнт фінансової стійкості (K22)	1	0,7	1,0	1	0,8
Коефіцієнт фінансової стабільності (K23)	3,6	0,5	6,8	25,9	1,9
Часткові інтегральні індекси фінансової складової	0,6	0,5	0,8	0,9	0,7
Соціальна та екологічна складова					
Коефіцієнт екологічної стабільності території (K24)	0,7	0,9	1	0,7	0,6
Коефіцієнт розораності (K25)	0,9	0,9	1	0,8	0,8
Співвідношення середньої заробітної плати робітника з середньою заробітною платою в сільському господарстві (K26)	0,9	0,9	0,9	0,9	1
Коефіцієнт зростання дохідності (K27)	0,6	0,6	0,5	0,8	1
Часткові інтегральні індекси соціальної та екологічної складової	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Узагальнюючий інтегральний індекс оцінки якості інвестиційної діяльності аграрного підприємства	0,7	0,5	0,7	0,8	0,77

Пряте підприємство – ПрАТ «Вознесенський облплемсервіс» Вознесенського району маючи інтегральний індекс оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств в межах $0,33 \leq K < 0,66$, відноситься до групи підприємств з граничнодопустимим рівнем якості інвестиційної діяльності, який виявляється в тому випадку, якщо частина ознак середовища незмінна і підприємство не має відповідних компенсаторних механізмів. При незмінному середовищі подібна система може існувати скільки завгодно довго, проте будь-яка істотна зміна ознак веде до втрати інвестиційних можливостей [9].

Отже, узагальнюючий інтегральний індекс оцінки якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств дає можливість розкласти інтегральний показник якості інвестиційної діяльності на узагальнюючі показники, а ті в свою чергу на індивідуальні. Формування і відбір індивідуальних показників інтегральної оцінки аграрного підприємства відбувається в залежності від основних напрямів його діяльності, основної мети і напрямку залучення інвестиційних ресурсів.

Висновки. Проведені дослідження дозволяють зробити висновки про те, що обґрунтування, розробка та реалізація програм соціально-економічного розвитку аграрного підприємства повинно відбуватися з урахуванням результатів оцінки якості інвестиційної діяльності підприємства. Істотного значення набуває вибір коректної методики розрахунку інтегральних показників за окремими складовими інвестиційної діяльності аграрного підприємства.

Отже, виходячи з вищевикладеного, варто відмітити, що інвестиційна діяльність в аграрному секторі економіки на сьогодні потребує пошуку шляхів поліпшення інвестиційного забезпечення, яке полягає в гармонізації законодавства щодо вдосконалення управління інвестиційними процесами, розробки методик та процедур, створення привабливих умов для вкладення прямих іноземних та вітчизняних інвестицій у сільськогосподарське товаровиробництво.

Література.

1. **Безп'ята І.В.** Інвестиційне забезпечення аграрного сектора економіки: монографія. Миколаїв: МНАУ. 2016. 337 с.
2. **Бланк І.А.** Инвестиционный менеджмент. Київ: МП ИТЕМ Лта; Юнайтед Лондон Трейд Лимитед, 1995. 447 с.
3. **Кісізь М.І.** Зміни в рейтингах інвестиційної привабливості сільського господарства регіонів. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 2(26). С. 92-97.

4. **Кісіль М.І.** Сучасні виклики, стратегічні пріоритети та завдання щодо інвестиційного забезпечення розвитку сільського господарства. *Інноваційна економіка*. 2014. № 1. С. 14-19.

5. **Лагодієнко В.В.** Реалізація інвестиційного забезпечення інноваційної діяльності у харчовій галузі. *Бізнес-Навігатор: науково-виробничий журнал Міжнародного університету бізнесу і права*. Херсон. 2013. № 2(31). С. 178-183.

6. **Пересада А.А., Майорова Т.В.** Інвестиційне кредитування. Київ: КНЕУ, 2002. 271 с.

7. **Петренко І.І.** Рейтингова оцінка інвестиційного потенціалу аграрних підприємств. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 2. С. 204-215.

8. **Пісьмаченко А.** Стан та проблеми розвитку регіональної інвестиційної політики. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2010. № 2. URL : file:///C:/Users/user/Downloads/Duur_2010_2_16.pdf (дата звернення 10.06. 2019).

9. **Пономарьов О.В.** Оцінка якості інвестиційної діяльності авіатранспортних підприємств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 08.00.04. Київ, 2007. 20 с.

10. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-ХІІ. Дата оновлення 18.12.2017. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> (дата звернення 10.02.2019).

11. **Уманець Т.В.** Оцінка інвестиційної привабливості регіону за допомогою інтегральних індексів. *Економіка і прогнозування*. 2006. № 4. С. 133-145.

12. **Bondarenko S., Lagodienko V., Sedikova I., Kalaman O.** Application of project analysis software in project management in the pre-investment phase. *International Journal of Mechanical Engineering and Technology*, Volume 9, Issue 13, December 2018, pp. 676-684.

References.

1. **Bezpiata I.V.** (2016). *Investytsiine zabezpechennia abrarneho sektora ekonomiky [Investment support for the agricultural sector of the economy]*. Mykolaiv: MNAU, p. 337 [in Ukrainian].

2. **Blank Y.A.** (1995). *Ynvestytsionnyi menedzhment [Investment management]*. Kyiv: MP YTEM Ltd: Yunaited London Treid Lymyted, p. 447 [in Ukrainian].

3. **Kisil M.I.** (2014). Zminy v reitynhakh investytsiinoi pryvablyvosti silskoho hospodarstva rehioniv [Changes in the ratings of investment attractiveness of agriculture in the regions]. *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnogo abrotekhnolohichnogo universytetu (ekonomichni nauky) – Collection of scientific works of the Taurida State Agrotechnological University (Economic Sciences)*, no. 2(26), pp. 92-97 [in Ukrainian].

4. **Kisil M.I.** (2014). Suchasni vyklyky, strachichni priorytety ta zavdannia shchodo investytsiinoho zabezpechennia rozvytku silskoho hospodarstva [Current challenges, strategic priorities and objectives for agricultural investment investment]. *Innovatsiina ekonomika – Innovative economy*, no. 1, pp. 14-19 [in Ukrainian].

5. **Lagodienko V.** (2013). Implementation of investment support for innovation in the food industry [Implementation of investment support for innovation in the food industry]. *Бізнес-Навігатор: науково-виробничий журнал Міжнародного університету бізнесу і права – Business Navigator: Journal of the International University of Business and Law*, no. 2(31), pp. 178-183 [in Ukrainian].

6. **Peresada A.A., & Maiorova T.V.** (2002). *Investytsiine kredytuvannia [Investment lending]*. Kyiv: KNEU, p. 271 [in Ukrainian].

7. **Petrenko I.I.** (2011). Reitynhova otsinka investytsiinoho potentsialu ahrarnykh pidpryemstv [Rating assessment of investment potential of agricultural enterprises]. *Visnyk Poltavskoi derzhavnoi ahrarnoi akademii – Bulletin of Poltava State Agrarian Academy*, no. 2, pp. 204-215 [in Ukrainian].

8. **Pismachenko L.** (2010). Stan ta problemy rozvytku rehionalnoi investytsiinoi polityky [State and problems of development of regional investment policy]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – Public Administration: Improvement and Development*, no. 2. Retrieved from: file:///C:/Users/user/Downloads/Duur_2010_2_16.pdf [in Ukrainian].

9. **Ponomarov O.V.** (2007). Otsinka yakosti investytsiinoi diialnosti aviatransportnykh pidpryemstv [Assessment of quality of investment activity of air transport enterprises]. *Abstract for the degree of candidate of economic sciences*. Kyiv, p. 20 [in Ukrainian].

10. Pro investytsiinu diialnist: Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 r. № 1560-KhII [On investment activity: Law of Ukraine of September 18, 1991 No. 1560-XI]. *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> [in Ukrainian].

11. **Umanets T.V.** (2006). Otsinka investytsiinoi pryvablyvosti rehionu za dopomohoiu intehralnykh indeksiv [Assessment of investment attractiveness of a region by means of integral indices]. *Ekonomika i probnozuvannia – Economics and forecasting*, no. 4, pp. 133-145 [in Ukrainian].

12. **Bondarenko S., Lagodienko V., Sedikova I., Kalamani O.** (2018). Application of project analysis software in project management in the pre-investment phase. *International Journal of Mechanical Engineering and Technology*, Volume 9, Issue 13, December 2018, pp. 676-684 [in English].

Анотація.

Клочан І.В., Потривасва І.А. Оцінка якості інвестиційної діяльності аграрних підприємств Миколаївської області.

В статті здійснено: вивчення методичних підходів до оцінки якості інвестиційної діяльності аграрного підприємства; дослідження основних критеріїв та статистичних показників для формування інтегральної оцінки інвестиційної діяльності; розробка механізму оцінки якості інвестиційної діяльності аграрного підприємства; проведення аналізу узагальнюючих показників та інтегральної оцінки якості інвестиційної діяльності на прикладі окремих аграрних підприємств Миколаївської області.

Проведені дослідження дозволяють зробити висновки про те, що обґрунтування, розробка та реалізація програм соціально-економічного розвитку аграрного підприємства

повинно відбуватися з урахуванням результатів оцінки якості інвестиційної діяльності підприємства. Істотного значення набуває вибір коректної методики розрахунку інтегральних показників за окремими складовими інвестиційної діяльності аграрного підприємства.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, аграрні підприємства, узагальнюючий інтегральний індекс оцінки якості інвестиційної діяльності, групові індекси, часткові індекси.

Аннотація.

Клочан И.В., Потрываева И.А. Оценка качества инвестиционной деятельности аграрных предприятий Николаевской области.

В статье осуществлен: изучение методических подходов к оценке качества инвестиционной деятельности аграрного предприятия; исследование основных критериев и статистических показателей для формирования интегральной оценки инвестиционной деятельности; разработка механизма оценки качества инвестиционной деятельности аграрного предприятия; проведение анализа обобщающих показателей и интегральной оценки качества инвестиционной деятельности на примере отдельных аграрных предприятий Николаевской области.

Проведенные исследования позволяют сделать выводы о том, что обоснование, разработка и реализация программ социально-экономического развития аграрного предприятия должно происходить с учетом результатов оценки качества инвестиционной деятельности предприятия. Существенное значение приобретает выбор корректной методики расчета интегральных показателей по отдельным составляющим инвестиционной деятельности аграрного предприятия.

Ключевые слова: инвестиции, инвестиционная деятельность, аграрные предприятия, обобщающий интегральный индекс оценки качества инвестиционной деятельности, групповые индексы, частичные индексы.

Abstract.

Klochani I.V., Potryvaeva I.A. Estimation of quality of investment activity of agricultural enterprises of the Nikolaev area.

The article deals with: the study of methodological approaches to the evaluation of the quality of investment activity of agricultural enterprises; research of the main criteria and statistical indicators for forming the integral evaluation of investment activity; development of a mechanism for assessing the quality of investment activity of agrarian enterprise; carrying out the analysis of general indicators and the integral assessment of the quality of investment activity on the example of individual agricultural enterprises of the Mykolaiv region.

The conducted researches allow to conclude that the substantiation, development and implementation of programs of socio-economic development of agrarian enterprise should take into account the results of evaluation of quality of investment activity of the enterprise. The choice of the correct method of calculation of integral indicators on separate components of investment activity of agrarian enterprise becomes essential.

Key words: investments, investment activity, agrarian enterprises, generalizing integral index of quality assessment of investment activity, group indices, partial indices.